

праць структуру самооцінки подаємо у такий спосіб: мотиваційно-ціннісний компонент, когнітивний компонент самооцінки, емоційний компонент, діяльнісно-практичний компонент.

Спираючись на аналіз психолого-педагогічної літератури, було виокремлено такі функції самооцінки: мотиваційну, орієнтаційну, регулятивну, рефлексійну.

Перераховані функції не охоплюють повною мірою того значення, яке відіграє самооцінка у розвитку особистості. Ці функції ми розглядаємо як певний ступінь у пізнанні сутності самооцінки.

Здійснений теоретичний аналіз наявних у літературі даних дає підстави стверджувати, що самооцінка є складним структурним утворенням, що виступає в різних формах і видах. Будучи включеною в усі види діяльності людини, самооцінка є невід'ємною рисою особистості і самосвідомості.

Список використаних джерел

1. Волкова Н. П. Педагогіка: Теорія освіти і навчання. Дидактика: навч. посіб. / Наталія Павлівна Волкова. – 3-є вид., стереотипне. – К.: Академвидав, 2009. – 615,[1] с. – (Альма-матер). – Бібліогр.: с. 604.
2. Античная философия: Энциклопедический словарь. – М.: Прогресс-Традиция, 2008. – 896 с.

УДК 373.2:51:502.2

СЛАВА М.,
РУСИН Н.М.

Мукачівський державний університет, Україна

РОЗВИТОК МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДОШКІЛЬНИКІВ НА ПРОГУЛЯНЦІ

Розвиток математичних уявлень у дошкільників – це цілеспрямований та організований процес передачі та засвоєння знань, методів та прийомів психічної діяльності, які передбачені програмними вимогами. Вивченням питання формування елементарних математичних уявлень дошкільників займалися: Ж. Піаже, Я. А. Коменський, К. Д. Ушинський, М. Монтессорі, О. І. Тихеева, Ф. Н. Блехер, В. В. Данилова, Н. Г. Білоус та ін. [1, с.54].

Формувати, розвивати і закріплювати математичні уявлення у дітей можна не тільки на безпосередній освітній діяльності по математиці, але і на прогулянці, що сприяє більш успішному усвідомленню та запам'ятовуванню матеріалу. Результативність завдань з розвитку математичних уявлень на прогулянці залежить від різноманітних форм роботи та чітко спланованої структури компонентів прогулянки.

Прогулянка – окремий режимний момент, що має власну структуру та часовий інтервал, під час якого діти можуть здійснювати не тільки моторну активність, але й задовольнити пізнавальний інтерес, бажання та звичку думати, оволодівати мовленнєвими, розумовими та практичними навичками [2,ст.61]. Мета прогулянки полягає не тільки в відновленні функціональних ресурсів організму, але й у всебічному розвитку дитини, у тому числі в розвитку її математичних уявлень.

Серед форм організації математичного розвитку дітей на прогулянці виділяють: індивідуальну, групову та колективну (фронтальну). Серед методів

найчастіше використовуються: словесні (розповіді, бесіди, пояснення, опитування) та практичні (вправи, рухливо-дидактичні ігри, ігри з природним матеріалом).

Складовою частиною прогулянки є спостереження. Під час прогулянки, дітям потрібно дати можливість відчутти запах квітів, послухати шелест листя на деревах, побачити між ними золотисті промені сонця, так як це сприяє розвитку дитини через знання навколишнього світу. Ознайомлення дітей із оточуючим світом починається з вивчення властивостей та ознак предметів. Засвоєння таких характеристик та відносин об'єктів, як колір, форма, величина, просторове розміщення – дає можливість дошкільнику краще усвідомити математичні знання. Дитячій увазі властива як швидка концентрація на об'єкті спостереження, так і швидке розсіювання уваги. У зв'язку з цим спостереження повинно бути недовгим (7-10 хвилин), але в той же час яскравим і змістовним. Запитання та цікаві загадки в процесі спостереження за оточуючим на прогулянці сприяють вирішенню програмних завдань, в тому числі і математичних.

Математика входить в життя, як відкриття закономірних зв'язків та відношень навколишньої дійсності. Все це дає можливість розвитку розумових здібностей, так як в процесі спостереження за живою і неживою природою діти виділяють основні ознаки об'єкта: колір форму, його параметри і відношення.

У процесі спостереження відстаючі діти без перевантаження організму засвоюють необхідний мінімум для подальшого засвоєння знань, тим самим не гальмуючи розвиток більш здібних дітей. Поступове ускладнення математичних завдань на прогулянці дає можливість подальшого розвитку дошкільників.

Гра – сама улюблена, захоплююча діяльність дітей, що задовольняє їх потребу діяти. Завдання вихователя – скористатися природним середовищем та організувати математичний розвиток дітей на прогулянці [4]. Наприклад, гра «1, 2, 3 – швидко принеси», сприяє закріпленню умінь відраховувати необхідну кількість предметів, швидко виконати завдання ведучого; класифікувати предмети живої та неживої природи. Так само можна використовувати дидактичну матеріал (наприклад, набори для ігор в пісочниці, м'ячі, цифрові та числові картки та ін.) для ігор дітей на свіжому повітрі. Наприклад, для закріплення знань про цифри, вміння співвідносити їх з числом можна провести гру «Знайди пару».

Дидактичні завдання, які запропоновані вихователем дітям, є одним з структурних компонентів прогулянок, виступаючих як стимулятор дитячої активізації. Різноманітність дидактичних завдань залежить від застосування різних знань. Дітям можна дати дидактичні завдання на прогулянці з усіх програмних розділів математики:

- про величину (встановлення величинних відношень): «Що більше?», «Знайди протилежне», «Хто швидше визначить величину предмета?»;
- на орієнтування в просторі: «Що зліва, що справа», «Куди підеш і що знайдеш?»;
- на орієнтування в часі: «Що було раніше, пізніше, сьогодні, вчора, завтра?»; «Коли це буває?»;
- про форму: «Яка фігура нагадує?», «Склади малюнок»;
- на кількість і рахунок: «Порахуй», «Лічилочки» [2].

Аналіз літератури та практичного досвіду показав, що розвиток математичних уявлень у дітей на прогулянці дозволяє забезпечити достатні умови для надійного закріплення математичних знань дітьми. Дана форма освітнього процесу допомагає дитині придбати міцні знання, уміння та навички, що сприяє розвитку самостійності, активності, ініціативності та формуванню умінь доводити розпочату справу до кінця.

Список використаних джерел

1. Киричек К. А. Підготовка бакалаврів профілю «Дошкільна освіта» до здійснення математичного розвитку дітей в освітніх організаціях // Кант. – 2016. – №1 (18). – С.37 – 40.
2. Щербакова К. Й. «Методика навчання математики в дитячому садку» / К. Й. Щербакова – М.: Вид-ий центр «Академія», 1998р.–156 с.

УДК 37.013.3:001.2:51(043.2)

СОЛОПОВА О.Т.,
ЛІБА О.М.

Мукачівський державний університет, Україна

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ МАТЕМАТИКИ З ІНШИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

Одним з напрямків інтенсифікації й активізації навчального процесу, активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів є використання міжпредметних зв'язків математики з іншими навчальними дисциплінами. Міжпредметні зв'язки – це розвиток основних положень загальнонаукових теорій та законів, що вивчаються на заняттях зі споріднених дисциплін з метою засвоєння студентами цілісної теорії. Способи використання знань інших предметів можна визначити на основі ретельного вивчення навчальних програм, планів та матеріалів підручників із суміжних навчальних дисциплін [1, с.6].

У навчанні математики міжпредметні зв'язки виконують методологічну, освітню, розвивальну, виховну, конструктивну функції. Методологічна функція полягає в тому, що тільки на базі між предметних зв'язків можливе формування у студентів цілісного погляду на світ, на чому свого часу наголошував академік В. І. Вернадський. Навчальна функція полягає у формуванні в студентів таких якостей набутих знань з математики, як системність, глибина, усвідомленість, гнучкість, що сприяють засвоєнню зв'язків між математичними та загальними поняттями. Розвивальна функція визначається роллю міжпредметних зв'язків в розвитку самостійного й творчого мислення студентів, у формуванні їх пізнавальної активності, самостійності та інтересу до пізнання математики.

Виховна функція полягає у сприянні міжпредметних зв'язків комплексного підходу до виховання молоді під час навчання математики. Конструктивна функція полягає в тому, що за допомогою міжпредметних зв'язків викладач удосконалює зміст навчального матеріалу, методи і форми навчання [2, с.12].

Найбільш прозорими є міжпредметні зв'язки математики з фізикою, теоретичною механікою, спеціальними дисциплінами, при вивченні яких використовуються ряди, диференціальні рівняння тощо. Міжпредметність є сучасним принципом навчання, що впливає на відбір та структуру навчального матеріалу цілого ряду дисциплін, підсилює системність засвоєних знань, активізує

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>